

ઈમાનદાર બાળક

એક ગામમાં એક સ્ત્રી રહેતી હતી. એને એક છોકરો હતો. છોકરાનું નામ હતુ મહેશ. જ્યારે તે એક વર્ષનો થયો ત્યારે તેના પિતા મૃત્યુ પામ્યા. મા બિચારી ખૂબ મહેનત મજૂરી કરીને બન્નેનું ગુજરાન ચલાવવા લાગી.

મહેશ ધીમે-ધીમે મોટો થયો. એણે પ્રાથમિક શિક્ષણ પુરું કર્યું. મા પોતાના છોકરાને આગળ ભણાવવા માગતી હતી. પરંતુ તેની પાસે પોતાના પુત્રને વધારે ભણાવવા માટે પૈસા હતા નહીં. માએ છોકરાને આ વાત કરી. મહેશ પોતાના ઘરની પરિસ્થિતિ સમજતો હતો. તેણે કહ્યું-“મા, તું ચિંતા કરીશ નહીં, હું પણ કંઈક કામ કરીશ. એનાથી મને ભણાવવામાં તને મદદ થશે.”

માએ પૂછ્યું-“ તું શુ કામ કરીશ ?” મહેશે કહ્યું-“હું શાળાએથી આવી સાંજે ફળ વેચીશ” માને છોકરાની આ વાત પસંદ આવી. મહેશ રોજ સાંજે શાળાએથી આવી વિવિધ પ્રકારના ફળ દુકાનદાર પાસેથી લઈ આજુ બાજુના વિસ્તારોમાં વેચી આવતો. માલ વેચીને એ દુકાનદારને પૈસા આપી દેતો. બે ત્રણ રૂપિયા એને પણ મળી જતા. આવી રીતે એનું ભણવાનું ચાલતું રહ્યું.

એક દિવસ તે પોતાનો માલ ટોપલીમાં ભરીને જઈ રહ્યો હતો. ત્યારે પાછળથી એક સાઈકલવાળાએ એને ટક્કર મારી. એની ફળ ભરેલી ટોપલી જમીન ઉપર પડી ગઈ. તેના બધા જ ફળ ખૂબ પાકા હોવાથી રેતીમાં મળી ગયા. જેથી ફળ ખાવા લાયક રહ્યા નહીં. આવું થયું હોઈ સાયકલવાળો ત્યાંથી ભાગી ગયો. મહેશને રોતો જોઈ બધાએ રોવાનું કારણ

પૂછ્યું. એણે બધી વાત બતાવી અને કહ્યું- “મારી મા મને ધમકાવશે હું હવે ક્યાંથી દુકાનદારને માલના પૈસા આપીશ ?”

લોકોના હૃદયમાં મહેશની વાતની ખૂબ અસર થઈ. ભેગા થયેલા લોકોએ મહેશની મદદ માટે અંદરો-અંદર ફાળો કર્યો. વાત વાતમાં ઘણા રૂપિયા ભેગા થઈ ગયા. લોકોએ ભેગી થયેલી રકમ મહેશને આપી બધા ચાલતા થયા.

મહેશે રૂપિયા ગણ્યા તો રકમ જરૂરિયાત કરતાં વધારે હતી. એણે વિચાર્યું કે હું આ વધારાના પૈસાનો હકદાર નથી. એણે પોતાની મા ને પણ આ બધી વાત કરી. માએ પણ કહ્યું કે આ બધી રકમ તો આપણે રાખી શકીએ નહીં.

બીજા દિવસે સવારે શાળાએથી જતી વખતે મહેશે માને પૂછ્યું- “વધારાના રૂપિયા હું શાળાના કોઈ જરૂરિયાતવાળા છોકરાની મદદ માટે આપી દઉં ? ” માએ કહ્યું- “જરૂરથી આપજે.”

મહેશ વઘેલા રૂપિયા પોતાની સાથે શાળાએ લઈ ગયો. પોતાના ગુરૂજીને બધી વાત કહીને બાકી વઘેલા રૂપિયા કોઈ જરૂરિયાતવાળા છોકરાને આપી દીધા.

ગુરૂજી મહેશને શાળાના આચાર્ય પાસે લઈ ગયા. આચાર્યે છોકરાની પીઠ ઠાબડી અને કહ્યું- “તું જીવનમાં જરૂર મોટો માણસ બનીશ.”

શાળાના આચાર્યએ બીજા દિવસે પ્રાર્થનાસભામાં બધા વિદ્યાર્થીઓની સામે મહેશની ઈમાનદારીની પ્રશંસા કરી.

- દિનેશકુમાર પ્રજાપતિ